

FİLİZ KİTABEVİ

Prof. Dr. Mustafa DURAL

Prof. Dr. Tufan ÖĞÜZ

Prof. Dr. Mustafa Alper GÜMÜŞ

TÜRK ÖZEL HUKUKU

Cilt III

Aile Hukuku

Gözden Geçirilmiş Yirminci Bası

FİLİZ KİTABEVİ

İSTANBUL

2025

Şubat 2025

ISBN: 978-625-5957-15-3

BASKI - CİLT

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Matbaacı Sertifika Numarası: 77398

YAYINLAYAN

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Cemal Yener Tosyalı Cad. No: 57/A (113)
Vefa-Fatih/İSTANBUL
Tel: (212) 527 0 718
(850)441 0 359
Faks: (212) 519 20 71

www.filizkitabevi.com

bilgi@filizkitabevi.com

Yayıncı Sertifika Numarası: 77398

Copyright© Bu kitabın Türkiye'deki yayın hakları Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne aittir. Her hakkı saklıdır. Hiçbir bölümü ve paragrafı kısmen veya tamamen ya da özet halinde, fotokopi, faksimile veya başka herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, dağıtılamaz. Normal ölçüyü aşan iktibaslar yapılamaz. Normal ve kanunî iktibaslarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

20. BASIYA ÖNSÖZ

Rahmetli Prof. Dr. Mustafa Dural hocamızla birlikte kaleme almış olduğumuz Türk Özel Hukuku serisinin üçüncü cildini oluşturan Aile Hukuku kitabı, yirminci yılında yirminci basısına ulaştı. Kitabımız geçen yıllara ve yayınlanan çok sayıda yeni aile hukuku kitabına rağmen, sürekli güncelleme ve yenilemelerle gençliğini halen koruyor, talep ediliyor. Bu basıda da, son bir yıl içinde gerçekleşen mevzuat değişiklikleri, verilen yargı kararları ve yayınlanan bilimsel eserler kitaba işlendi.

Yirminci yılda ve yirminci basıda da bir kez daha Filiz Kitabevi ailesine teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Prof. Dr. Tufan ÖĞÜZ

*Ocak 2025, İstanbul
Prof. Dr. Mustafa Alper GÜMÜŞ*

19. BASIYA ÖNSÖZ

Bu basıda 2023 yılı içerisinde başta kadının soyadına ilişkin MK 187 ve evlat edinmeye ilişkin olanları yer almak üzere Anayasa Mahkemesi'nin Türk Medeni Kanunu'nun Aile Hukukuna ilişkin hükümlerine dair vermiş olduğu çok sayıdaki iptal kararı metne işlenmiştir. Anayasa Mahkemesi'nin ilgili iptal kararları ile birlikte yeni yasal düzenlemelerin yapılabilmesi amacıyla vermiş olduğu dokuz aylık yürürlük erteleme sürelerinin sonuna birçok kararda yaklaşmış olmasına rağmen, beklenen yeni yasal düzenlemeler henüz yapılmamıştır. Bu amaçla 2024 yılının başında TBMM'ye sevk edilmesi planlanan Yargı Hizmetlerinin Etkinliğinin Artırılması Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Taslağı'nda yer alan ve iptal edilen hükümlerin yerini alan yeni taslak düzenlemelere de kitabımızın bu basısında yer verilmiştir.

Hızlı ve özenli çalışmalarını için Sayın Oğuzhan ORUÇ'a ve Filiz Kitabevi'nin tüm çalışanlarına bir daha teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Tufan ÖĞÜZ

*Ocak 2024, İstanbul
Prof. Dr. Mustafa Alper GÜMÜŞ*

12. BASIYA ÖNSÖZ

Türk Özel Hukuku serisinin üçüncü cildini oluşturan Aile Hukuku kitabının 12. Basısı, 2005 yılında yayınlanan ilk basısına Hocamız Prof. Dr. Mustafa Dural'ın yazdığı önsözün üzerinden on iki yıl geçtikten sonra ve ne acıdır ki 12.Basıya ait önsözde kendisinin imzası olmadan yayınlanmaktadır.

12. Bası, Hocamız Dural'ın vefatının ardından gerçekleşen ilk basıdır. Türk Özel Hukuku serisinin diğer kitapları gibi Aile Hukuku kitabı da Prof. Dr. Mustafa Dural'ın teşviki ile hayata geçirilmiş ve bugüne kadar ortak çalışmamızın ürünü olarak varlığını sürdürmüştür.

Bu basıda Hocamız Dural tarafından kaleme alınan konular da tarafımızca gözden geçirilmiş, ancak kitabın 12. basısının yapılmasındaki zaman kısıtlılığı sebebiyle, ilgili konulara şimdilik yeni doktrin ve yargı kararlarına nazaran ağırlıklı olarak mevzuattaki gelişmelerin işlenmesiyle yetinilmiştir. Diğer kitaplarda olduğu gibi, Aile Hukuku kitabında da metnin içeriğine kural olarak müdahale edilmemiş, Hocamız Dural'ın görüşleri ve üslubunun korunmasına özen gösterilmiştir.

Kitabın yayınlanmasındaki katkıları için Araş. Gör. Fatih Duran'a ve Filiz Kitabevi mensupları Oğuzhan Oruç ve Zeynep Oruç Tatlı'ya teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Tufan ÖĞÜZ

*Ekim 2016, İstanbul
Prof. Dr. Mustafa Alper GÜMÜŞ*

ÖNSÖZ

Türk Özel Hukuku Serisinin üçüncü kitabı olan Aile Hukuku'nun çıkması oldukça uzun bir süre sonra gerçekleşti. Bunun birinci sebebi, kitabın yazarlarının yürürlükten kalkmış olan Medenî Kanuna göre yazılmış kitabın bazı bölümlerini çıkartıp, bazı yerlerine eklemeler yapmak yerine (ki bu kitabın hem anlaşılmasını zorlaştırırdı hem de eski ve yeni düzenlemelerin alt alta bulunması okuyucuyu kuşkuya, çelişkiye düşürürdü) doğru olan, aile hukukunu yeni sisteme uygun olarak tamamen yeniden yazma yolunu seçmeleridir.

Gecikmenin ikinci sebebi, yazarların sadece kanun hükümlerini açıklayacak yerde yeni düzenlemelere eleştirisel gözle bakmalarıdır. Ve, yeni düzenlemelerde eleştirilecek o kadar çok şey vardı ki...

Yazarların özür dilemelerini gerektiren bir husus da şudur: kitap bölüm bölüm baskıya verildiği için, bir bölümün basılmasının tamamlanmasından sonra çıkmış olan eserlere maalesef atıf yapılamamış olmasıdır. Tamamen teknik sebeplerden kaynaklanan bu durum için eser sahiplerinden özür dileriz.

Kitabın tashihleri Araş. Gör. Serkan Ergüne tarafından büyük bir titizlikle yapıldığı için ona şükran borçluyuz.

Teşekkürümüz ise, kitabın hazırlanmasını iki yıl sabırla bekleyen hiçbir değişikliğe itiraz etmeyen, başta İsmet Oruç beyefendi olmak üzere Filiz Kitabevi'nin tüm çalışanlarıdır.

*Prof. Dr. Mustafa DURAL
Şubat 2005, İstanbul*

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

I. AİLE HUKUKUNUN KONUSU.....	1
II. AİLE KAVRAMI.....	1
III. TOPLUMDA AİLENİN ÖNEMİ	2
IV. ANAYASA'DA AİLE HUKUKUNA İLİŞKİN ESASLAR	2
1. Anayasa'nın 41. maddesi	2
2. Anayasa'nın 10. maddesi.....	2
3. Anayasa'nın 20. maddesi	4
V. AİLE HUKUKUNUN ÖZELLİKLERİ.....	4
1. Genel olarak	4
a) İlişki tiplerinin sınırlı sayıda (numerus clausus) olması	4
b) Geniş ölçüde emredici kurallara dayanma	4
c) Çocukları ve zayıfları koruma	5
d) Devletin müdahalesi.....	5
e) Şekle bağlılık.....	5
f) Hâkimin takdir yetkisi.....	5
2. Aile hukuku ilişkileri ve aile hukuku haklarının özelliği.....	6
a) Aile hukuku ilişkileri.....	6
b) Aile hukuku hakları.....	6
c) Bozucu yenilik doğuran aile haklarının kullanılmasının özelliği	7
d) Aile hukuku taleplerinin özelliği.....	7
VI. TÜRK AİLE HUKUKUNUN DEVRİMCİ KARAKTERİ.....	7
VII. MEDENÎ KANUNUN AİLE HUKUKU SİSTEMATİĞİNE GENEL BAKIŞ	9

BİRİNCİ KISIM

EVLİLİK

Birinci Bölüm

Evlilik Birliğinin Oluşması

Birinci Ayrım

NİŞANLILIK

§ 1. TERİM VE KAVRAM.....	13
§ 2. NİŞANLILIĞIN MEYDANA GELMESİ: NİŞANLANMA	13
I. NİŞANLANMANIN HUKUKÎ NİTELİĞİ.....	13
1. Önsözleşme görüşü	13
2. Karar görüşü.....	14
3. Sözleşme görüşü	15
II. NİŞANLANMANIN KURUCU UNSURLARI.....	16
1. Karşılıklı evlenme vaadi	16
2. Vaad edenlerin farklı cinsiyetten olması.....	18
III. NİŞANLANMANIN GEÇERLİK ŞARTLARI VE HÜKÜMSÜZLÜĞÜ	18
1. Nişanlanma ehliyetinin kanunda özel olarak düzenlenmemiş olması	19
2. Nişanlanmanın, emredici hukuk kurallarına, ahlâk ve âdaba aykırı olmaması ve evlenmenin imkânsız olmaması.....	21

3. Muvazaalı (danişıklı) nişanlanmalar	22
4. İrade beyanındaki sakatlıklar	22
IV. NİŞANLANMANIN ŞARTA YA DA SÜREYE BAĞLANMASI	24
1. Şart	24
2. Zaman	24
§ 3. NİŞANLILIĞIN HÜKÜMLERİ	25
I. VAADE UYGUN DAVRANMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ	25
1. Evlenmeyi gerçekleştirme yükümlülüğü	25
2. Sadakat yükümlülüğü	27
3. Nişanlının Medenî Kanun anlamında yakın sayılması	27
4. Destekten yoksun kalma tazminatı ve manevî tazminat isteyebilme	28
5. Tanıklıktan ve hâkimlikten kaçınma hakkı	28
§ 4. NİŞANLILIĞIN SONA ERMESİ	28
I. SONA ERME HÂLLERİ	28
1. Evlenme	29
a) Nişanlıların birbirleriyle evlenmesi	29
b) Nişanlılardan birinin bir üçüncü kişi ile evlenmesi	29
2. Tarafların anlaşması	29
3. Bozucu şartın gerçekleşmesi	29
4. Evlenmenin imkânsızlaşması (özellikle ölüm)	29
5. Kesin bir evlenme engelinin meydana gelmesi	30
6. Nişanı bozma (bir taraflı olarak sona erdirme, nişanlanmadan dönme)	30
a) Kavram	30
b) Nişanı bozmada haklı sebep	32
aa) Haklı sebep kavramı	32
bb) Haklı sebep örnekleri	32
cc) Hâkimin takdir yetkisi	33
c) Haksız nişan bozma	33
II. NİŞANIN SONA ERMESİNİN SONUÇLARI	33
A. GENEL OLARAK	33
B. MADDİ TAZMİNAT	34
1. Nişanlıların tazminat isteme hakkı	35
a) Şartları	35
b) Tazmin edilecek zarar ve masraflar	36
c) Tazminat davası	37
2. Üçüncü kişilerin tazminat isteme hakkı	38
C. MANEVİ TAZMİNAT	39
1. Genel olarak	39
2. Manevî tazminat istemenin şartları	40
a) Nişanlılık, bozma ile sona erdirilmiş olmalıdır.	40
b) Tazminat isteyen nişanlının kişilik hakkı bir zarara uğramış olmalıdır.	40
c) Davalının kusurlu olması	41
3. Manevî tazminatın tayini	42
a) Dava hakkı	42
b) Davalı	42
c) Tazminat	42
d) Manevî tazminat isteminin mirasçılar tarafından ileri sürülmesi ve hayatta devri	42
D. HEDİYELERİN GERİ VERİLMESİ	43
1. Genel olarak	43
2. Hediye kavramı	44

3. Hediyelerin geri verilmesini istemenin şartları.....	44
a) Hediye nişanlılık dolayısıyla verilmiş olmalıdır.....	44
b) Geri istenecek hediye alışımlışın (mutad) dışında olması	45
c) Nişanlılık, evlenme dışında bir sebeple sona ermiş olmalıdır.....	45
d) Geri vermeyi isteme hakkına, nişanlılar, ana ve babaları ya da ana baba gibi hareket eden kimseler sahiptirler.....	46
4. Geri verme talebinin niteliği ve kapsamı	46
E. NİŞANIN SONA ERMESİNDEN DOĞAN TALEPLERİN ZAMANAŞIMI	47

İkinci Ayrım EVLENME

§ 5. EVLENMENİN HUKUKİ NİTELİĞİ.....	48
§ 6. EVLENMENİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ İÇİN ARANAN ŞARTLAR.....	49
I. EVLENME EHLİYETİ	50
A. EVLENME YAŞI.....	50
1. Olağan evlenme yaşı	50
2. Olağanüstü (istisnai) evlenme yaşı.....	51
a) Evlenmesine izin verilecek kadın ya da erkek onaltı yaşını doldurmuş olmalıdır.....	52
b) Olağanüstü bir durumun ve pek önemli bir sebebin bulunması	52
c) Karardan önce mümkünse yasal temsilcinin dinlenmesi	53
d) Görevli ve yetkili mahkeme.....	53
B. AYIRT ETME GÜCÜ.....	53
C. KİŞİLERİN EVLENME EHLİYETİ YÖNÜNDEN AYIRIMI.....	54
1. Evlenmeye tam ehliyetliler	54
2. Evlenmeye tam ehliyetsizler	55
3. Evlenmeye sınırlı ehliyetsizler.....	55
II. EVLENME ENGELLERİ	57
A. KESİN EVLENME ENGELLERİ.....	58
1. Hısımlık.....	58
a) Kan hısımlığı.....	58
b) Kayın hısımlığı.....	59
c) Evlâtlık ilişkisi	59
2. Önceki evlilik	60
3. Akıl hastalığı.....	61
B. KESİN OLMAYAN EVLENME ENGELLERİ	61
1. Bekleme süresi	62
2. Bazı bulaşıcı hastalıklar	63
III. EVLENMENİN ŞEKİL ŞARTLARI.....	63
A. GENEL OLARAK.....	63
B. EVLENME TÖRENİNDEN ÖNCEKİ ŞEKİL ŞARTLARI	64
1. Başvuru ve başvurunun yapılacağı yer	64
2. Başvurunun incelenmesi ve itiraz	67
a) İnceleme ve talebin reddi.....	67
b) Redde itiraz.....	67
3. Evlenmeye izin belgesi	69
C. EVLENME TÖRENİ SIRASINDAKİ ŞEKİL ŞARTLARI.....	69
D. EVLENME TÖRENİNDEN SONRAKİ ŞEKİL ŞARTLARI	71
1. Aile (evlenme) cüzdanının verilmesi	71
2. Evlenmenin nüfus idaresine bildirilmesi ve aile kütüğüne tescil.....	71
3. Savcılığa bildirme	72
4. Özel olarak dinî evlenme	72

E. EVLENMENİN ŞEKİL ŞARTLARINA UYULMAMASININ SONUÇLARI.....	72
§ 7. EVLENMENİN HÜKÜMSÜZLÜĞÜ	72
I. EVLENMENİN YOKLUĞU.....	73
1. Evlenmenin yokluğu hâlleri.....	73
a) Evlenmenin ayrı cinsten kişiler arasında yapılmamış olması.....	73
b) Evlenmenin, evlendirme memuru önünde yapılmamış olması.....	79
c) İki tarafın evlendirme memuru önünde aynı anda hazır olmamaları.....	80
2. Evlenmenin yokluğunun sonuçları.....	80
3. Evlendirme memuru önünde yapılmayan evlenmelerin idari yolla geçerli hâle getirilmesi.....	81
II. EVLENMENİN BUTLANI.....	81
A. GENEL OLARAK.....	81
B. MUTLAK BUTLAN.....	83
1. Genel olarak.....	83
2. Mutlak butlan hâlleri.....	85
a) Eşlerden birinin evlenme sırasında evli olması (TMK m.145, b.1).....	85
b) Eşlerden birinin evlenme sırasında sürekli olarak ayırt etme gücünden yoksun olması (TMK m.145 b.2).....	87
c) Akıl hastalığı (TMK m.145 b.3).....	88
d) Eşler arasında evlenmeye engel olacak derecede hısımlığın bulunması (TMK m.145 b.4).....	88
C. NİSBİ BUTLAN.....	88
1. Genel olarak.....	88
2. Nisbî butlan hâlleri.....	89
a) Ayırt etme gücünden geçici yoksunluk (TMK m.148).....	
b) İrade sakatlıkları (TMK m.149 vd.).....	89
aa) Yanılma (TMK m.149).....	89
aaa) Evlenmenin niteliğinde yanılma.....	89
bbb) Eşin kişiliğinde (şahsında) yanılma.....	90
ccc) Diğer eşin önemli bir niteliğinde yanılma.....	90
bb) Aldatma (TMK m.150).....	91
aaa) Namus ve onur hakkında aldatma.....	92
bbb) Tehlikeli bir hastalığın gizlenmesi.....	92
ccc) Korkutma (TMK m.151).....	93
c) Yasal temsilcinin izninin bulunmaması (TMK m.153).....	94
D. BUTLAN DAVALARI.....	94
1. Davaların hukuki niteliği.....	94
2. Davaların tarafları.....	94
a) Mutlak butlan davasının tarafları.....	94
aa) Davacı.....	94
bb) Davalı.....	95
cc) Dava hakkının sınırlandırılması ve kalkması.....	95
b) Nisbî butlan davasının tarafları.....	97
aa) Davacı.....	97
bb) Davalı.....	98
cc) Dava hakkının sona ermesi.....	98
aaa) Eşlerin dava hakkının sona ermesi.....	98
bbb) Yasal temsilcinin dava hakkının sona ermesi.....	98
E. HER İKİ BUTLAN DAVASINDA YARGILAMA USULÜ.....	99
1. Yetkili ve görevli mahkeme.....	99
2. Yargılama usulü.....	99
F. BUTLAN DAVASININ SONUÇLARI.....	99

1. Genel sonuçlar.....	99
2. Çocuklar yönünden sonuçlar.....	99
3. Eşler yönünden sonuçlar.....	100
III. EVLENMENİN BUTLANINI GEREKTİRMEYEN EKSİKLİKLER.....	103
1. Kadının bekleme süresinin bitiminin önce evlenmesi.....	103
2. Bazı şekil kurallarına uymama.....	103
3. Bazı bulaşıcı hastalıklar.....	104

İkinci Bölüm

Evliliğin Sona Ermesi ve Özel Olarak Boşanma

§ 8. ÖLÜM VE GAİPLİK.....	105
1. Ölüm.....	105
2. Gaiplik.....	105
3. Cinsiyet değişikliği.....	105
§ 9. BOŞANMA.....	106
§ 10. BOŞANMA SEBEPLERİ.....	107
I. BOŞANMANIN ÖZEL SEBEPLERİ.....	108
A. ZİNA.....	108
1. Kavram ve zinanın ispatı.....	108
2. Dava hakkının düşmesi.....	111
a) Hak düşürücü sürenin geçmesi.....	111
b) Af.....	111
B. HAYATA KAST, PEK KÖTÜ MUAMELE YA DA ONUR KIRICI DAVRANIŞ.....	112
1. Kavram.....	112
a) Hayata kast.....	112
b) Pek fena muamele.....	113
c) Onur kırıcı davranış.....	113
2. Dava hakkının düşmesi.....	114
C. KÜÇÜK DÜŞÜRÜCÜ SUÇ İŞLEME VE HAYSİYETSİZ HAYAT SÜRME.....	114
1. Kavram.....	114
a) Küçük düşürücü suç işleme.....	114
b) Haysiyetsiz hayat sürme.....	115
2. Her iki durumun da diğer eş için birlikte yaşamayı ondan beklenemez hâle getirmesi.....	115
3. Davanın süreye bağlı olmaması.....	115
D. TERK.....	116
1. Kavram.....	116
2. Terkin şartları.....	116
a) Eşlerden birinin ortak konutu (ortak hayatı) terk etmesi.....	116
aa) Ortak konutu terk, evlilik birliğinin kendisine yüklediği görevleri (yükümlülükleri) yerine getirmemek amacıyla olmalıdır.....	116
bb) Terk için haklı sebebin sonradan ortadan kalkması ve buna rağmen eşin ortak konuta dönmemesi.....	117
cc) Diğer eş ortak konutu terke zorlama ya da haklı bir sebep olmadan onun ortak konuta dönmesini engelleme.....	117
b) Terkin en az altı ay sürmüş olması.....	117
c) Terk eden eşe hâkim ya da noter tarafından iltarda bulunulması ve eşin buna rağmen dönmemesi.....	118
E. AKIL HASTALIĞI.....	120
1. Şartları.....	120

a)	Akıl hastalığının evlilik sırasında var olması.....	120
b)	İyileşemeyeceğinin resmi sağlık raporuyla tespit edilmiş olması.....	120
c)	Akıl hastalığı sebebiyle diğer eş için ortak hayatın çekilmez hale gelmesi	120
2.	Dava hakkının süreye tabi olmaması	121
II.	BOŞANMANIN GENEL SEBEPLERİ	121
A.	EVLİLİK BİRLİĞİNİN TEMELİNDEN SARSILMASI.....	120
1.	Genel olarak	122
2.	Şartları	122
a)	Evlilik birliğinin temelinden sarsılmış olması	122
b)	Evlilik birliğinin temelinden sarsılması en az eşlerden biri için ortak hayatı sürdürmesi beklenemeyecek derecede olmalıdır.	123
c)	Davalının, davalıcının daha kusurlu olduğu itirazını ileri sürmemiş ya da ileri sürülen itiraz kabul edilmemiş olmalıdır.	124
B.	EŞLERİN BOŞANMA HUSUSUNDA ANLAŞMALARI	126
1.	Genel olarak	126
2.	Anlaşmalı boşanmaya karar verilebilmesinin şartları	127
a)	Evlilik en az bir yıl sürmüştür	127
b)	Boşanmak için eşler, ya birlikte mahkemeye başvurmalı ya da bir eş, diğerinin açtığı boşanma davasını kabul etmelidir	127
c)	Hâkimin tarafları bizzat dinlemesi	128
d)	Tarafların yapmış oldukları anlaşmanın hâkim tarafından uygun bulunması	128
C.	ORTAK HAYATIN KURULAMAMASI YA DA FİİLİ AYRILIK	130
1.	Genel olarak	130
2.	Şartlar	131
a)	Daha önce herhangi bir boşanma sebebine dayanılarak açılan davanın reddedilmiş olması.....	131
b)	Boşanma talebinin reddi kararının üzerinden üç yıl geçmiş ve bu süre içinde her ne sebeple olursa olsun ortak hayat kurulmamış olmalıdır	131
c)	Eşlerden birinin boşanma davası açmış olması	132
§ 11.	BOŞANMA DAVASI HAKKINDA GENEL BİLGİLER	133
I.	DAVANIN KONUSU	133
II.	YETKİLİ VE GÖREVLİ MAHKEME	135
1.	Yetkili mahkeme	135
2.	Görevli mahkeme.....	135
III.	TARAFLAR VE DAVA EHLİYETİ.....	136
§ 12.	BOŞANMA VE AYRILIK DAVASINDA UYGULANACAK USUL VE ALINACAK ÖNLEMLER.....	138
I.	GENEL OLARAK.....	138
II.	USUL KURALLARI	139
III.	DAVA SIRASINDA ALINACAK ÖNLEMLER.....	140
1.	Eşlerin barınması ve geçimi için alınacak önlemler	140
2.	Eşler arasındaki malî ilişkilere yönelik önlemler.....	142
3.	Çocuklara ilişkin alınacak önlemler.....	142
§ 13.	DAVA SONUNDA VERİLECEK KARAR: BOŞANMA YA DA AYRILIK	142
I.	GENEL OLARAK.....	142
II.	AYRILIK KARARI VE SONUÇLARI	143
1.	Ayrılık kararı	143
2.	Ayrılık kararının sonuçları	143
3.	Ayrılık süresinin sonunda tarafların durumu.....	145

III. BOŞANMA KARARI VE SONUÇLARI	146
A. BOŞANMA KARARI	146
B. BOŞANMA KARARININ SONUÇLARI	146
1. Boşanma kararının eşler yönünden sonuçları	147
a) Evlilik birliğinin sona ermesi ve eşlerin yeniden evlenebilmeleri.....	147
b) Mal rejiminin tasfiyesi	147
c) Evlenmeyle kazanılan kişisel durumun korunması ya da değişmesi	147
d) Eşlerin birbirlerine karşı miras hukukundan doğan haklarının sona ermesi.....	148
e) Zamanaşımının işlemeye başlaması.....	151
2. Boşanma kararının çocuklar yönünden sonuçları	151
a) Velâyet	151
b) Çocukla kişisel ilişki kurulması	153
aa) Çocukla, kendisine velâyet verilmemiş olan ana ya da baba arasındaki kişisel ilişkinin düzenlenmesi.....	154
bb) Çocukla üçüncü kişiler arasında ilişki kurulmasının düzenlenmesi ...	155
c) Çocuğa iştirak (bakım) nafakası bağlanması	156
d) Boşanma sonrası evlilik birliği içerisinde doğmuş ortak küçük çocuğun soyadı.....	157
3. Boşanmanın malî sonuçları.....	159
a) Maddî tazminat	159
aa) Maddî tazminat isteyen eşin boşanmada hiç kusurunun bulunmaması ya da kusurunun daha az olması.....	160
bb) Davalı tarafın kusurlu olması.....	160
cc) Davacının mevcut ya da beklenen bir menfaatinin zedelenmesi	161
dd) Maddî tazminatın miktarı	161
b) Manevî tazminat.....	162
aa) Davalının kusurlu olması.....	162
bb) Davacının kişilik hakkının zedelenmesi (ihlâl edilmesi).....	163
cc) Manevî tazminatın şekli ve miktarının belirlenmesi	163
c) Yoksulluk nafakası.....	163
aa) Taraplardan birinin talepte bulunması	164
bb) Talep eden eşin kusursuz ya da daha az kusurlu olması	164
cc) Nafaka isteyen eşin, yoksulluğa düşmesi	165
dd) Takdir edilecek nafakanın, bunu ödeyecek olan eşin malfi gücü ile orantılı olması	165
ee) Nafaka davasında görevli ve yetkili mahkeme	166
ff) Nafakanın süresi	166
d) Maddî tazminat ve yoksulluk nafakasının ödeniş biçimi	167
e) Nafaka ve tazminatın değiştirilmesi.....	168
f) Nafaka ya da maddî tazminatın sona ermesi.....	169
g) Zamanaşımı.....	171
4. Zîynet Eşyalarının ve Diğer Takıların İadesi Talebi.....	171

İKİNCİ KISIM EVLİLİĞİN GENEL HÜKÜMLERİ

§14. EVLİLİK BİRLİĞİNİN ORGANİZASYONU	175
I. GENEL OLARAK	175
II. EVLİLİK BİRLİĞİNDE EŞLERİN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	175
1. Genel Olarak	175
2. Evlilik Birliği ve Birliğin Ortak Yönetimi.....	175
3. Evlilik Birliğinin Doğrudan Hukuksal Sonuçları ile Eşlere Yüklediği Hak ve Yükümler	176

XVIII

a. Evlilik Birliğinde ve Evlilik Birliğine Dayalı Kişilik Haklarının Korunması Yükümü	176
b. Evlilik Birliğinin Mutluluğunu Elbirliği ile Sağlama Yükümü	178
c. Eşlerin Çocuklarına Birlikte Özen Gösterme Yükümü	178
d. Eşlerin Sadakat Yükümü	178
e. Eşlerin Yardım Yükümü	179
f. Eşlerin Bilgi Verme Yükümü	179
III. KARININ (KADIN EŞİN) SOYADI	179
A. 22.02.2023 Tarihinden Önce	179
B. 22.02.2023 Tarihinden Sonra	181
IV. EVLİLİK KONUTU	182
V. VATANDAŞLIK	182
VI. EŞLERİN EVLİLİK BİRLİĞİNİN GİDERLERİNE KATILMASI	183
1. Genel Olarak	183
2. Birlik Giderleri Kavramı	183
3. Haciz ve Devredilebilirlik	185
4. Zamanaşımı	185
5. Sona Erme	185
VII. EŞLERİN MESLEK ve İŞİ	185
VIII. EŞLERİN HUKUKSAL İŞLEMLERİ	186
1. Kural	186
2. Kefalet Sözleşmesinde Eşin Rızası	187
3. Aile Konutu Üzerindeki Tasarruflar	189
a. Genel Olarak	189
b. Aile Konutu Kavramı, TMK m.194'ün Zamansal ve İşlemsel Sınırları	189
c. TMK 194'de Yer Alan Sınırlamanın Hukuki Niteliği	193
d. Diğer Eşin İzni ve İzin Verilmemesinin Sonuçları	194
e. Hakimin Hak Sahibi Eşi Tek Başına İşlem Yapmaya Yetkili Kılması	195
f. Geçersizliğin İyiniyetli Üçüncü Kişilere Etkisi ve Aile Konutunun Şerhi	195
IX. EVLİLİK BİRLİĞİNİN TEMSİLİ	199
1. Yasal Düzenleme	199
2. Hukuksal Nitelik	200
3. Ehliyet	200
4. Aile(nin Ortak) İhtiyaçları Kavramı	201
5. Evlilik Birliğinin Temsili Türleri	201
a. Olağan Temsil Yetkisi	201
b. Olağanüstü Temsil Yetkisi	202
aa. Genel Olarak	202
bb. Eşlerin Diğer Aile İhtiyaçları İçin Evlilik Birliğini Tek Başına Temsili	202
c. Sorumluluk	203
§15. EVLİLİK BİRLİĞİNİN KORUNMASI	204
I. GENEL OLARAK	204
II. EVLİLİK BİRLİĞİNİ KORUYUCU TEDBİRLERİ ALMAYA YETKİLİ VE GÖREVLİ OLAN MAHKEME	205
III. TMK m.195'e DAYALI GENEL KORUMA	206
1. Genel Olarak	206
2. Şartları	206
a. Eşlerin (Birlikte veya Tek Başına) Talebi	206
b. Evlilik Birliğinden Doğan Yükümlülüklerin Yerine Getirilmemesi	206
c. Evlilik Birliğine İlişkin Önemli Bir Konuda Eşlerin Uyuşmazlığa Düşmesi	207
3. Tedbir türleri	208
4. Diğer Tedbirlere Başvuru	208

IV. EŞLERİN EVLİLİK BİRLİĞİ GİDERLERİNE İLİŞKİN PARASAL KATKISININ BELİRLENMESİ.....	208
V. ORTAK YAŞAMA ARA VERİLMESİ	208
1. Genel Olarak	208
2. Şartları	209
a. Genel Olarak	209
b. Kişiliğin Tehlikeye Düşmesi	209
c. Ekonomik Güvenliğin Tehlikeye Düşmesi	210
d. Evliliğin Huzurunun Tehlikeye Düşmesi	210
3. Ortak Yaşama Verilen Aranın Süresi	210
4. Ayrı Yaşamın Sonuçları ve Alınacak Tedbirler	210
a. Genel Olarak	210
b. Eşlerin Yapacakları Parasal Katkıya İlişkin Tedbirler.....	211
c. Konut ve Ev Eşyasından Yararlanmaya İlişkin Tedbirler	211
d. Eşlerin Mallarının Yönetimine İlişkin Tedbirler	211
e. Ergin Olmayan Çocuğa İlişkin Tedbirler	212
5. Haklı Bir Sebep Olmaksızın Ayrı Yaşama ve Ortak Yaşamın Olanaksızlığı	212
VI. BORÇLULARA YÖNELİK ÖNLEMLER	212
1. Genel Olarak	212
2. Hukuksal Nitelik	213
3. Şartları	213
a. Maddi Şart	213
b. Şekli Şart	213
4. Talimatın Konusu	213
5. Talimat Kapsamının Tayini	214
6. Tedbirin Sonuçları	214
VII. EVLİLİK BİRLİĞİNİ KORUYUCU ÖNLEM OLARAK EŞİN BELİRLİ BİR MALVARLIĞI DEĞERİ ÜZERİNDEKİ TASARRUF YETKİSİNİN SINIRLANMASI	214
1. Genel Olarak	214
2. TMK m.199'un Uygulama Şartları	215
3. Sınırlamanın Konusu	215
4. Sınırlamanın Hukuksal Niteliği	216
5. Sınırlamanın Hukuksal Sonuçları	216
6. Ek Koruma Önlemleri ve Şerh Olanığı	217
VIII. EŞLERİN TEMSİL YETKİSİNİN TAMAMEN VEYA KISMEN KALDIRILMASI	218
1. Genel Olarak	218
2. Şartları	218
a. Temsil Yetkisinin "Açık" Aşımı	218
b. Temsil Yetkisini Kullanmada Yetersizlik	219
3. Eşin Temsil Yetkisinin Kaldırıldığıın Üçüncü Kişilere Duyurulması	219
4. Eşin Temsil Yetkisinin Tamamen veya Kısmen Kaldırılmasının Sonuçları	219
5. Temsil Yetkisinin Geri Verilmesi	219
IX. TEDBİRLERİN ALINMASINI GEREKTİREN ŞARTLARDA DEĞİŞİKLİKLER	220
1. Tedbirlerin Değişen Şartlara Uyarlanması İlkesi	220
2. Şartları	220
a. Maddi Şart	220
b. Şekli Şart	220
3. Değişiklik Kararın Konusu ve Sonuçları	221
X. 6284 SAYILI AİLENİN KORUNMASI VE KADINA KARŞI ŞİDDETİN ÖNLENMESİNE DAİR KANUN'UN ÖNGÖRDÜĞÜ TEDBİRLER	221

ÜÇÜNCÜ KISIM
EVLİLİK BİRLİĞİNDE MAL REJİMLERİ

§16 MAL REJİMİ HUKUKUNUN GENEL HÜKÜMLERİ	225
I. GENEL OLARAK	225
II. MAL REJİMİ TÜRLERİ	225
1. Yasal Mal Rejimi-Sözleşmesel Mal Rejimi	225
2. Olağan Mal Rejimi - Olağanüstü Mal Rejimi	226
III. MAL REJİMİ SÖZLEŞMESİ	226
1. Genel Olarak	225
2. Şartları	226
a. Kurucu Olgu: Tarafların anlaşması	226
b. Geçerlilik Şartları	227
aa. Ehliyet	227
bb. Şekil	227
c. Hüküm ve sonuçları	228
3. Mal Rejimi Sözleşmesinin Sona Ermesi	228
IV. OLAĞANÜSTÜ MAL REJİMİ	229
1. Genel Olarak	229
2. Talep Üzerine Hakim Kararıyla Olağanüstü Mal Rejimine Geçiş	229
a. TMK m.197/II Uyarınca Olağanüstü Mal Rejimine Geçiş	229
b. Haklı Bir Sebebe Dayalı Olarak Olağanüstü Mal Rejimine Geçiş	229
aa. Eşlerden Birisinin Talebi	229
bb. Haklı Bir Sebebin Varlığı	229
aaa. Genel Olarak	229
bbb. Kanunda Öngörülen Örnekler	229
cc. Yetkili ve Görevli Mahkeme	231
c. TMK m.210 Uyarınca Olağanüstü Mal Rejimine Geçiş	231
3. Talep Olmaksızın Kanun Gereği Olağanüstü Mal Rejimine Geçiş	231
4. Olağanüstü Mal Rejiminin Sona Ermesi	231
a. Genel Olarak	231
b. Anlaşmaya Dayalı Sona Erme	232
c. Eşlerden Birisinin Talebi Üzerine Sona Erme	232
V. MAL REJİMİNİN TASFİYESİNDE YETKİLİ ve GÖREVLİ OLAN MAHKEME	232
1. Kural	232
2. Mal Rejiminin Tasfiesinde Yetkili ve Görevli Olan Mahkeme	232
VI. ALACAKLILARIN KORUNMASI	233
VII. EŞLERİN MALVARLIKLARININ YÖNETİMİ	233
VIII. ENVANTER YAPILMASI	233
IX. EŞLER ARASINDAKİ BORÇLAR ve BORÇ ERTELEMESİ	234
§17. YASAL MAL REJİMİ OLARAK EDİNİLMİŞ MALLARA KATILMA REJİMİ	235
I. GENEL OLARAK	235
II. EDİNİLMİŞ MALLARA KATILMA REJİMİNDE HAK SAHİPLİĞİ İLİŞKİSİ	235
1. Yasal Düzenleme	235
2. Eşlerin Kanuni Edinilmiş Malları	236
a. Genel Olarak	236
b. “Mal Rejimi Süresince Edinme” ve “Karşılık” Kavramları	236
c. Edinilmiş Mallara İlişkin Yasal Örnekler	237
aa. Eşlerin çalışmasının (emeğinin) karşılığı olan edinimler	237

bb. Sosyal güvenlik veya sosyal yardım kurum ve kuruluşlarının veya personele yardım amacı ile kurulan sandık ve benzerlerinin yaptığı ödemeler.....	237
cc. Çalışma gücünün kaybı nedeniyle ödenen tazminatlar.....	237
dd. Kişisel malların gelirleri	237
ee. Edinilmiş malların yerine geçen (ikame) değerler.....	239
d. Diğer edinilmiş mallar.....	239
3. Eşlerin Kanuni Kişisel Malları.....	240
a. Genel Olarak	240
b. Kişisel Mallara İlişkin Yasal Örnekler	240
aa. Eşlerden Birinin Yalnız Kişisel Kullanımına Yarayan Eşya	240
bb. Mal rejiminin başlangıcında eşlerden birine ait bulunan veya bir eşin sonradan miras yoluyla ya da herhangi bir şekilde karşılıksız kazanma yoluyla elde ettiği malvarlığı değerleri.....	241
cc. Manevi tazminat alacakları.....	241
dd. Kişisel mallar yerine geçen değerler.....	242
4. Sözleşmesel Kişisel veya Edinilmiş Mallar	242
III. İSPAT	243
IV. YÖNETİM, YARARLANMA ve TASARRUF	244
1. Kural	244
2. Paylı Mülkiyet Payı Üzerinde Tasarruf.....	244
V. ÜÇÜNCÜ KİŞİLERE KARŞI SORUMLULUK	245
VI. SONA ERME ve TASFİYE.....	245
1. Sona Erme.....	245
2. Tasfiye.....	247
a. Tasfiye Anlaşması ve Tasfiye Davası	247
b. Malların Geri Verilmesi, Eşlerin Paylı Mülkiyetindeki Bir Malın Eşlerden Birisine Tahsisi ve Borçlara İlişkin Eşlerarası Düzenlemeler	249
aa. Malların Geri Verilmesi	249
bb. Eşlerin Paylı Mülkiyetindeki Bir Malın Eşlerden Birisine Tahsisi	250
aaa. Genel Olarak	250
bbb. Hukuksal Nitelik	250
ccc. Şartları.....	251
cc. Borçlara İlişkin Eşlerarası Düzenlemeler	251
c. Malvarlığı Kesimlerinin Birbirinden Ayrılması	251
d. Değer Artış Payı Alacağı.....	252
aa. Genel Olarak	252
bb. Şartları.....	253
aaa. Diğer Eşe Ait Bir Malvarlığı Unsuruna Yönelik Katkı.....	253
bbb. Bağışlama Kastı ve Karşı Edimin Olmaması.....	254
ccc. Mal rejiminin Tasfiyesi Anında Bir Değer Artışının Varlığı	255
ddd. Mal rejiminin tasfiyesinin talep edilmesi.....	255
cc. Değer Artış Payı Alacağının Hesaplanması	256
aaa. Değer Artışının Hesaplanması	256
bbb. Değer Artış Payının Hesaplanması	256
ccc. Değer Artış Payı Alacağının Hesaplanması	256
dd. Değer Artış Payı Alacağının Artık Değer (ve Dolayısıyla Katılma Alacağının) Hesabına Etkisi.....	258
ee. Muacceliyet.....	260
ff. Zamanından Önce Geri Ödeme Üzerine Eşlerin Anlaşması.....	260
gg. Eşlerin Değer Artış Payı Üzerindeki Tasarrufları	260
e. Denkleştirme Alacağı.....	260

aa. Genel Olarak	260
bb. Eşlerin Borçlarının Malvarlığı Kesimlerindeki Konumu	261
aaa. Genel Olarak	261
bbb. Borçların Edinilmiş Malları Yükleme Karinesi	262
cc. Denkleştirme Alacağı Türleri	262
f. Eklenecek Değerler	263
aa. Genel Olarak	263
bb. Eklenecek İvazsız Kazandırmaların Kapsamı ve Sınırı	264
g. Değer Tespiti (Değerleme)	265
h. Değerleme Zamanı	265
i. Katılma Alacağı ve Hesaplanması	266
aa. Genel Olarak	266
bb. Artık Değer ve Hesaplanması	266
cc. Artık Değere Yasal Katılım (Artık Değer Alacağı) ve Katılma Alacağı	267
dd. Artık Değere Sözleşmesel Katılma	270
aaa. Mal Rejiminin Ölümle Sona Ermesi Halinde	270
bbb. Mal Rejiminin Ölüm Dışında Bir Sebep ile Sona Ermesi Halinde	271
ee. Katılma Alacağının Doğumu, Muacceliyet Anı ve Temerrüt	271
ff. Zamanaşımı	272
gg. Katılma Alacağının Hukuksal Niteliği, Ödenmesi ve Hakim Kararıyla Azaltılması ve Ortadan Kaldırılması	273
hh. Katılma Alacağının İfasının Ertelenmesi	274
ii. Faiz Ödeme ve Teminat Gösterme Yükümü	274
jj. Katılma Alacağının Miras Paylaşımına Etkisi	274
kk. Katılma Alacağından Feragat	275
j. Aile Konutu ve Ev Eşyası Üzerinde Sağ Kalan Eşin Talep Hakkı	275
aa. Genel olarak	275
bb. Hayatta Olan Eşin Talebi ve Hukuki Niteliği	276
cc. Şartları	276
dd. Talebin Konusu	278
ee. Talebin süresi	280
k. Üçüncü Kişilere Karşı Dava Hakkı	280
aa. Yasal Düzenleme ve Miras Hukukuna İlişkin Tenkis Davası ile İlişkisi	280
bb. Şartları	280
cc. Davanın Tarafları	281
dd. Tenkis Hükmünün Hukuksal Niteliği	281
ee. Talebin Süresi	281
ff. TMK m.560 vd.nın Kıyasen Uygulanması	281
§18. SEÇİMLİK MAL REJİMLERİ	282
I. MAL AYRILIĞI	282
1. Genel Olarak	282
2. Mal Ayrılığında Yönetim Yararlanma ve Tasarruf	282
3. İspat	282
4. Borçlardan Sorumluluk	282
5. Paylı Mülkiyet Konusu Eşyanın Eşlerden Birisine Özgülenmesi	282
6. Mal Ayrılığı Rejiminde Eşlerin Birbirlerinin Malvarlığı Unsurlarına Katkıları	283
II. PAYLAŞMALI MAL AYRILIĞI	283
1. Genel olarak	283
2. Paylaşmalı Mal Ayrılığında Mal Rejiminin Sona Ermesi	284
3. Aileye Özgülenen Mallar	284
4. Katkıdan Doğan Alacak	284
5. Paylaşmaya Aykırı Davranışlar	285

6. Paylaşma İsteminin Reddi	285
7. Paylaştırma Yöntemi	285
8. Evliliğin İptali veya Boşanma ya da Ölüm Halinde Aile Konutu ve Ev Eşyasının Hukuksal Durumu	286
III. MAL ORTAKLIĞI	286
1. Genel Olarak	286
2. Türleri	287
3. Genel Mal Ortaklığı	287
a. Malvarlığı Yapısı	287
b. Kişisel Mallara ve Ortaklık Mallarına Giren Malvarlığı Değerleri	287
aa. Kişisel Mallar	287
bb. Ortaklık Malları	288
c. İspat	288
d. Yönetim ve Tasarruf	288
e. Üçüncü Kişilere Karşı Sorumluluk	289
f. Mal Rejiminin Sona Ermesi ve Tasfiye	290
aa. Sona erme anı	290
bb. Kişisel Mala Ekleme	290
cc. Denkleştirme Alacağı	290
dd. Borçların Düzenlenmesi	291
ee. Değer Artış Payı Alacağı	291
ff. Değerleme Anı	291
gg. Paylaşma	291
aaa. Paylaşma Oranı	291
bbb. Paylaşma Usulü	292

DÖRDÜNCÜ KISIM HISIMLIK

Birinci Bölüm Soybağının Kurulması

§ 19. GENEL BAKIŞ	294
§ 20. SOYBAĞININ KURULMASI YOLLARI	295
I. KAN BAĞINA DAYANAN SOYBAĞININ KURULMASI	296
A. ÇOCUK İLE ANASI ARASINDA SOYBAĞININ KURULMASI	296
B. ÇOCUK İLE BABASI ARASINDA SOYBAĞININ KURULMASI	296
1. Ana ile evlilik	296
a. Evliliğin çocuğun doğumundan önce gerçekleşmiş olması	296
aa. Babalık karinesi	296
bb. Babalık karinesinin kapsamı	297
aaa. Çocuğun evlilik içinde doğması	297
bbb. Çocuğun evlilik içinde ana rahmine düşmesi	298
cc. Babalık karinesinin çürütülmesi: Soybağının reddi	300
aaa. Soybağının reddi kavramı	300
bbb. Soybağının reddi sebepleri	301
aaaa. Çocuk evlilik içinde ana rahmine düşmüşse	302
aaaaa. Cinsel ilişkinin imkansızlığının ispatı	302
bbbb. Çocuğun kocanın cinsel ilişkisinden olmasının imkansızlığının ispatı: İlliyet bağının yokluğunun ispatı	303
bbbb. Çocuk evlenmeden önce veya ayrı yaşama sırasında ana rahmine düşmüşse	307

aaaa.	Çocuğun evlilikten önce ana rahmine düşmesi.....	307
bbbb.	Çocuğun ayrı yaşama sırasında ana rahmine düşmesi.....	308
cccc.	Babalık karinesinin yeniden kurulması.....	308
ccc.	Soybağının reddi davasının tarafları.....	309
aaaa.	Davacı taraf.....	309
aaaaa.	Koca, ana ve çocuk.....	309
bbbbb.	Diğer ilgililerin dava hakkı.....	312
bbbb.	Davalı taraf.....	315
ddd.	Soybağının reddi davası açma hakkının düşmesi.....	316
aaaa.	Dava açma süresinin dolması.....	316
bbbb.	Kocanın dava hakkının dava açma süresinin dolmasından önce düşmesi.....	318
eee.	Soybağının reddi davası açma süresinin uzaması.....	319
fff.	Soybağının reddi davasında yetkili ve görevli mahkeme.....	321
ggg.	Soybağının reddi kararının sonuçları.....	321
b.	Evliliğin çocuğun doğumundan sonra gerçekleşmiş olması.....	322
aa.	Evlenmenin çocuğun soybağına etkisi.....	322
bb.	Bildirim yapılması.....	323
cc.	Sonradan evlenme ile soybağının kurulmasına itiraz.....	323
aaa.	İtirazın niteliği.....	323
bbb.	Davacılar.....	324
ccc.	Davalılar.....	326
ddd.	İtiraz sebebinin (kocanın baba olmadığı) ispatlanması.....	326
eee.	Dava açma süresi.....	326
fff.	Yetkili ve görevli mahkeme.....	327
2.	Tanıma.....	327
a.	Genel olarak.....	327
b.	Geçerlilik şartları.....	328
aa.	Ehliyet.....	329
bb.	Şekil.....	329
cc.	Çocuğun bir başka erkek ile soybağının bulunmaması.....	331
c.	Tanımanın gerçekleştirilebileceği zaman.....	332
d.	Tanımanın geçersizliği.....	332
aa.	Tanımanın kesin hükümsüzlüğü.....	332
bb.	Tanımanın irade sakatlığı sebebi ile iptali.....	333
cc.	Tanımanın ilgili kişiler tarafından açılacak iptal davası ile geçersiz hâle getirilmesi.....	334
aaa.	İptal davası açma hakkına sahip olan kişiler.....	335
bbb.	İspat yükü.....	336
dd.	Hak düşürücü süreler.....	337
3.	Babalık hükmü.....	338
a.	Babalık davasının tarafları.....	338
aa.	Davacı taraf.....	338
bb.	Davalı taraf.....	340
b.	Babalığın ispatı.....	340
aa.	Babalık karinesi.....	340
bb.	Babalık karinesinin çürütülmesi.....	342
aaa.	Davalının çocuğun babası olmasının olanaksızlığının ispatı.....	342
c.	Babalık davasının süresi.....	344
d.	Babalık davasında görevli ve yetkili mahkeme.....	346
e.	Babalık davasının sonucu ve ananın mali hakları.....	346

aa. Doğum giderleri.....	347
bb. Doğumdan önceki ve sonraki altışar haftalık geçim giderleri	347
cc. Gebelik ve doğumun gerektirdiği diğer giderler.....	347
II. EVLAT EDİNME YOLUYLA SOYBAĞININ KURULMASI.....	348
1. Genel bakış: Evlat Edinme Kurumunun Niteliği ve İşlevi	348
2. Evlat Edinme İlişkinin Kurulması İçin Gerekli Şartlar	350
a. Küçüklerin evlat edinilmesine ilişkin şartlar.....	350
aa. Genel şartlar	350
aaa. Küçük evlat edinen tarafından bakılmış ve eğitilmiş olmalıdır.....	350
bbb. Evlat edinmenin küçüğün yararına bulunması	351
ccc. Evlat edinenin diğer çocuklarının yararlarının hakkaniyete aykırı biçimde zedelenmemesi.....	352
bb. İlgililere ilişkin şartlar	352
aaa. Evlat edinenler açısından.....	352
aaaa. Evli kişilerin evlat edinmesi	352
aaaaa. Kural: Birlikte evlat edinme	352
bbbb. Birlikte evlat edinme için gerçekleşmesi gereken şartlar.....	353
bbbb. Eşlerden birinin diğerinin çocuğunu evlat edinmesinin özelliği: Üvey çocukların evlat edinilmesi	354
cccc. İstisna: Evli kişilerin tek başına evlat edinmesi.....	354
dddd. Evli olmayan kişilerin evlat edinmesi.....	355
bbb. Evlatlık açısından	355
aaaa. Yaş.....	355
bbbb. Küçüğün rızası	356
cccc. Vesayet dairelerinin izni	356
dddd. Ana ve babanın rızası.....	357
aaaaa. Anlamı.....	357
bbbb. Rızası aranacak kişiler	357
ccccc. Rızanın verilmesi yöntemi, zamanı, içeriği ve geri alınması.....	358
aaaaa. Yöntemi.....	358
bbbbbb. Zamanı	359
ccccc. İçeriği.....	359
dddd. Geri alınması.....	360
eeee. Ana babanın rızasının aranmadığı hâller	361
aaaaa. Gerekçesi ve sebepleri	361
bbbb. Kararın verilme zamanı	362
b. Erginlerin ve kısıtlıların evlat edinilmesi.....	363
aa. Şartları.....	363
aaa. Evlat edinilenin ergin veya kısıtlı olması	363
bbb. Evlat edinenin altsoyunun açık muvafakatinin bulunması.....	364
ccc. Evlat edinilenin evli olması hâlinde eşinin rızası (TMK m.313/f.2).....	365
ddd. Evlat edinen ve evlat edinilen açısından kanunun aradığı diğer şartlardan birinin gerçekleşmiş olması	366
aaaa. Evlat edinilenin bedensel veya zihinsel özrü sebebiyle sürekli olarak yardıma muhtaç olması (TMK m.313/b.1).....	366
bbbb. Evlat edinilenin küçükken evlat edinen tarafından en az beş yıl süre ile bakılıp gözetilmiş ve eğitilmiş olması (TMK m.313/b.2).....	366
cccc. Evlat edinen ile evlat edinilenin en az beş yıldan beri aile hâlinde birlikte yaşamaları ve diğer haklı sebeplerin mevcut olması.....	367

eee. Küçüklerin evlat edinilmesine ilişkin hükümlerin kıyasen uygulanacak olması	367
c. Evlat edinme kararı	368
aa. Mahkeme kararının kurucu niteliği	368
bb. Yetkili ve görevli mahkeme	368
cc. Mahkeme tarafından evlat edinmenin şartlarının gerçekleşip gerçekleşmediğinin araştırılması	369
aaa. Genel olarak	369
bbb. Evlat edinme şartlarının gerçekleşip gerçekleşmediğinin belirlenmesinde dikkate alınacak an	369
ccc. Özel olarak TMK m.316'da öngörülen araştırma ve araştırmanın içeriği	370
d. Evlat edinme ilişkisinin sonuçları	372
aa. Genel olarak	372
bb. Ana ve babaya ait hak ve yükümlülükler	372
cc. Evlatlığın ana ve babası ile olan soybağının durumu	373
dd. Evlenme yasağı	375
ee. Mirasçılık	375
ff. Evlatlığın adı ve soyadı	376
gg. Evlatlığın vatandaşlığı	376
e. Evlat edinme ilişkisinin sona ermesi	376
aa. Kural: Evlat edinme ilişkisinin iptal davası açılarak sona erdirilmesi	376
bb. Evlat edinme ilişkisinin sona erdirilmesi sebepleri	377
aaa. Evlat edinme ilişkisinin kurulabilmesi için rızası gereken kişilerin rızasının bulunmaması	377
bbb. Evlat edinme ilişkisinin kurulmasındaki diğer noksanlıklar	379
cc. İptal davasında hak düşürücü süreler	380
f. Evlat edinme işlemlerinde aracılık	381
§ 21. SOYBAĞININ HÜKÜMLERİ	381
I. GENEL BAKIŞ	381
II. SOYBAĞININ VELAYET HAKKINA BAĞLI OLMAYAN HÜKÜMLERİ	382
1. Soyadı	382
2. Karşılıklı Yükümlülükler	385
3. Çocuk ile Kişisel İlişki Kurulması	386
a. Ana ve baba ile çocuk arasında kişisel ilişki kurulması	386
aa. Kural	386
bb. İçeriği	387
cc. Sınırları	388
b. Üçüncü kişilerin çocukla kişisel ilişki kurması	389
c. Yetkili ve görevli mahkeme	390
4. Ana Babanın Çocukların Bakım ve Eğitim Giderlerini Karşılama Yükümlülüğü	391
a. İçeriği	391
b. Süresi	391
c. Ana babanın çocuk mallarını harcama yetkisi	392
d. Dava hakkı	392
aa. Çocuğun dava hakkı	392
bb. Ana veya babanın dava hakkı	393
e. Nafaka miktarının takdiri	393
f. Ana ve babanın güvence vermesi	393
g. Nafaka davasında geçici önlemler	394
III. SOYBAĞININ VELAYET HAKKINA BAĞLI HÜKÜMLERİ	394

1. Velayet Hakkının Tanımı	394
2. Velayete Tabi Olan ve Velayet Hakkına Sahip Kişiler	395
3. Velayet Hakkının Kullanılması	396
4. Velayet Hakkının Kapsamı	397
a. Genel olarak	397
b. Velayet hakkının kullanılmasında çocuğun düşüncesinin alınması	397
c. Çocuğun ana ve babasının sözünü dinleme yükümlülüğü	398
d. Velayet hakkının çocuğun medeni durumu ile ilgili hükümleri	398
aa. Çocuğa öz ad koyulması	398
bb. Çocuğun yerleşim yerinin belirlenmesi	398
e. Çocuğun eğitimi	398
f. Çocuğun fiil ehliyeti ve temsil edilmesi	399
g. Çocuğun aileyi temsil etmesi	400
h. Çocuk ile ana ve babası arasındaki hukuki işlemler	401
i. Ana ve babanın çocuk mallarına ilişkin hak ve yükümlülükleri	401
aa. Ana ve babanın çocuk mallarını yönetme ve kullanma hakkı	401
bb. Çocuk mallarının sarfi	402
cc. Ana ve babanın kısmen veya tamamen yönetim ve kullanma hakkına sahip olmadığı çocuk malları	403
aaa. Çocuğa yapılan karşılıksız kazandırmalar	403
bbb. Saklı pay	403
ccc. Meslek veya sanat için verilen mal ve kişisel kazanç	403
dd. Yönetimin sona ermesi ve ana ile babanın sorumluluğu	404
5. Çocuğun Ana ve Babasına Karşı Korunması	404
a. Çocuğun kişiliğinin korunmasına ilişkin önlemler	405
aa. Genel olarak	405
bb. Çocukların yerleştirilmesi	405
b. Çocuğun mallarına ilişkin önlemler	407
aa. Genel olarak	407
bb. Çocuk mallarının yönetiminin ana ve babadan alınması	407
6. Velayetin Kaldırılması	407
a. Velayetin kaldırılmasının şartları	408
aa. Ana ve babanın deneyimsizliği, hastalığı, başka bir yerde bulunması veya benzeri sebeplerden biriyle velayet görevini gereği gibi yerine getirememesi (TMK m.348/b.1)	408
bb. Ana ve babanın çocuğa yeterli ilgiyi göstermemesi veya ona karşı yükümlülüklerini ağır biçimde savsaklaması (TMK m.348/b.2)	408
cc. Ana veya babanın yeniden evlenmesinin özelliği	409
b. Velayetin kaldırılması kararı ve sonuçları	409
7. Durumun Değişmesinin Çocuğun Korunmasına İlişkin Önlemlere ve Velayetin Kaldırılması Kararına Etkisi	410

İkinci Bölüm
Aile Topluluğu
(Geniş Anlamda Aile İlişkileri)

§ 22. YARDIM NAFAKASI	412
I. GİRİŞ	412
II. NAFKA YÜKÜMLÜLÜĞÜ (NAFKA YÜKÜMLÜSÜ VE ALACAKLISI)	412
III. YARDIM NAFKASININ ŞARTLARI	414
1. Yardım Nafakası Talep Edecek Olan Yönünden	414
2. Yardım Nafakası Yükümlüsü Yönünden	416
a) Nafka yükümlüsü altsoy üstsoy hısmı ise	416

b) Nafaka yükümlüsü kardeşler ise	417
c) Sıra	418
IV. YARDIM NAFKASININ MİKTARININ TESPİTİ	420
V. USUL HÜKÜMLERİ	422
1. Yetkili ve Görevli Mahkeme	422
2. Taraflar	422
3. İspat Yükü	422
VI. YARDIM NAFKASININ BAŞLANGICI VE SONA ERMESİ	423
VII. YARDIM NAFKASININ ÖZELLİKLERİ	423
1. Mirasçıya Geçmemesi	423
2. Kural Olarak Üçüncü Kişiye Devir Edilememesi	424
3. Haciz Edilememesi	424
4. Takas Edilememesi	424
5. Önceden Feragat Edilememesi	424
6. Kamu Düzeni ile İlgili Olması	425
§ 23. EV DÜZENİ	425
I. GENEL OLARAK	425
II. EV BAŞKANLIĞI	425
1. Genel Olarak	425
2. Ev Başkanı Kavramı	427
3. Ev Başkanının Yetkileri ve Yükümlülükleri	429
a. Yetkileri	429
aa) Ev kurallarını belirlemek	429
bb) Evin kurallarını uygulamak	430
b. Yükümlülükleri	431
aa) Ev halkının eşyasını korumak	431
bb) Akıl hastalığı ya da akıl zayıflığı ile malûl olan topluluk fertlerine özel özen göstermek	431
4. Ev Başkanının Sorumluluğu	431
III. ALTSOYUN DENKLEŞTİRME ALACAĞI	437
§ 24. AİLE MALLARI	438
I. GENEL OLARAK	438
II. AİLE VAKFI	438
1. Niteliği ve Özellikleri	438
2. Aile Fideikomisi Yasası	440
III. AİLE MALLARI ORTAKLIĞI	441
1. Genel Açıklama ve Kavram	441
2. Aile Malları Ortaklığının Kurulması	442
3. Aile Malları Ortaklığının İşletilmesi	442
a) Elbirliğiyle yönetilen aile malları ortaklığı	442
b) Kazanç paylı aile malları ortaklığı	443
4. Ortakların Sorumluluğu	443
5. Ortaklığın Sona Ermesi	443
6. Paylaşma Kuralları	444
IV. AİLE YURDU	444
1. Aile Yurdunun Niteliği ve Amacı	444
2. Aile Yurdunun Kurulması	445
3. Hükümleri	446
4. Sona Erme	446

BEŞİNCİ KISIM
VESAYET

§ 25. DAR ANLAMıyla VESAYET	447
I. VESAYET HUKUKUNA GİRİŞ	447
1. Genel Olarak.....	447
2. Vesayet Hukukunun Hukuksal Niteliği.....	447
3. Vesayet Hukukunun Uygulama Alanı.....	447
4. Vesayet Hukukunun Temel İlkeleri.....	448
a. Orantılılık İlkesi.....	448
b. Tıpe Bağlılık ve Tıpe Sınırlılığı İlkesi.....	448
5. Kamusal Vesayet – Aile Vesayeti (Özel Vesayet) Ayırımı.....	449
6. Vesayet Organları.....	449
a. Kamusal Vesayet Organları.....	449
b. Aile Vesayeti Organları.....	449
II. AİLE VESAYETİ	449
1. Genel Olarak.....	449
2. Aile Vesayetinin Kuruluş Şartları.....	450
a. Maddi Şart.....	450
b. Usuli Şart.....	450
3. Aile Vesayetinin Yürütümü ve Aile Meclisinin Sorumluluğu.....	450
4. Aile Vesayetinin Sona Ermesi.....	450
III. DAR ANLAMDA VESAYETİ GEREKTİREN HÂLLER	451
1. Küçüklük.....	451
2. Kısıtlama.....	452
a. Genel Olarak.....	452
b. Kısıtlama Sebepleri.....	452
aa. Genel Olarak.....	452
bb. Akıl Hastalığı ve Akıl Zayıflığı.....	452
cc. Savurganlık, Alkol veya Uyuşturuğu Madde Bağımlılığı, Kötü Yaşama Tarzı, Kötü Yönetim.....	453
aaa. Yetersizlik Olgusuna Dayalı (Alternatifli) Şartlar.....	453
aaaa. Savurganlık.....	453
bbbb. Alkol ve Uyuşturuğu Madde Bağımlılığı.....	454
cccc. Kötü Yaşam Tarzı.....	454
dddd. Kötü Yönetim.....	454
bbb. Sosyal Şart.....	455
dd. Özgürlüđu Bağlayıcı Ceza.....	455
aaa. 22.03.2023 Tarihinden Önce.....	455
bbb. 22.03.2023 Tarihinden Sonra.....	455
ee. İstek Üzerine (İradî) Kısıtlanma.....	456
ff. Kısıtlama Sebeplerinin Birbirleri İle İlişkisi.....	458
c. Kısıtlama Usulü.....	458
aa. Yargılamanın Bağlangıcı.....	458
bb. Yargılama Usulü.....	458
cc. Kısıtlama Kararının İlanı.....	460
d. Kısıtlanmanın Sonuçları.....	461
IV. VESAYET İŞLERİNDE YETKİLİ MAHKEME	461
V. VASİ ATANMASI	461
1. Yasal Düzenleme.....	461
2. Vasi Atanması İçin Aranan Şartlar.....	462
a. Şekli Şartlar.....	462
b. Maddi Şart: “Yeterlilik”.....	462

3. Vasilik Engelleri	463
4. Vasiliği Kabul Yükümlülüğü	463
5. Vasilikten Kaçınma (Özür) Sebepleri	464
6. Vasi Atanmasında Özel Durumlar	465
a. Eş ve Yakın Hısımların Önceliği	465
b. İlgililerin İsteği	465
7. Vasi Atanmasında Usul	466
a. Genel Olarak	466
b. Geçici Tedbirler	466
aa. Genel olarak	466
bb. Tedbir Türleri	467
aaa. Genel Olarak	467
cc. Geçici Tedbir Kararının İlanı	467
dd. Yetkili ve Görevli Mahkeme	468
c. Vasi Ataması Kararının Tebliğ ve İlanı	468
8. Vasilikten Kaçınma ve İtiraz	468
9. Geçici Vasilik	469
10. Kesin Görev Devri	469
11. Vasinin Görev Süresi	469
12. Vasinin Ücreti	470
VI. VESAYETİN YÜRÜTÜMÜ	470
1. Genel Olarak	470
2. Vasinin Göreve Başlaması	470
a. Defter Tutma	470
b. Değer Taşıyan Eşyaların Saklanması	471
c. Menkullerin Satımı	471
d. Aktiflerin Değerlendirilmesi	472
aa. Paraların Yatırılması	472
bb. Sermaye Yatırımlarının Dönüştürülmesi	472
cc. Ticari ve Sınai İşletmeler	472
dd. Taşınmazların Durumu	473
3. Vesayet Altındaki Kişiye Yönelik Kişisel Özen	474
a. Genel Olarak	474
b. Küçüklerde Kişisel Özen	474
c. Özel Olarak Vesayet Altındaki Küçüğün Koruma Amaçlı Özgürlüğünün Kısıtlanması	474
d. Kısıtlılara Yönelik Kişisel Özen	475
4. Vesayet Altındaki Kişinin Temsili	475
a. Genel Olarak Vasinin Yasal Temsil Yetkisi ve Hukuksal Niteliği	475
b. Temsil Yetkisinin Kullanılması	475
c. Yasal Temsil Yetkisinin Üçüncü Kişiye Devri	476
d. Yasak İşlemler	476
e. Vesayet Altındaki Kişinin Görüşünün Alınması	477
f. Vesayet Altındaki Kişinin Tek Başına Hareket Etmesi	477
aa. Vasinin Rızası	477
aaa. Genel Olarak	477
bbb. Vasinin İcazet Vermemesinin Sonuçları	478
bb. Vesayet Altındaki Kişinin Bir Meslek veya Sanatı Yürütümü	479
5. Vesayet Altındaki Kişinin Mallarının Yönetimi	479
a. Malların Fiilen Yönetimi	479
b. Vasinin Hesap Tutma ve Rapor Verme Yükümü	480
c. Vesayet Altındaki Kişinin Serbest Malları	480

VII. VESAYET DAİRELERİNİN GÖREVLERİ.....	480
1. Şikayet ve İtirazları İnceleme	480
a. Genel Olarak	480
b. Şikayet Sebepleri.....	481
c. Şikayet ve İtiraz Hakkı Sahipleri	481
d. Şikayet ve İtirazın Süresi	481
e. Şikayet ve İtiraz Üzerine Verilecek Kararların Temyizi	481
2. İzin Verme	482
a. Genel olarak	482
b. Vesayet Makamının İznine Tabi Olan İşlemler	483
c. Vesayet Makamının ve Denetim Makamının İznine Tabi Olan İşlemler	484
d. İzin Verilmemesinin Sonuçları	484
3. Rapor ve Hesapların İncelenmesi	485
VIII. VESAYETİN SONA ERMESİ	485
1. Vesayeti Gerektiren Sebeplerin Ortadan Kalkmasına Bağlı Olarak Vesayet'in Sona Ermesi.....	485
a. Vesayet'in Kendiliğinden Sona Ermesi	485
aa. Küçüklüklerde	486
bb. Hükümlülerde	486
cc. Ölüm ve Gaiplik.....	486
b. Vesayet'in Mahkeme Kararı İle Sona Ermesi	486
aa. Genel Olarak	487
bb. Şartları.....	487
cc. Yargılama Usulü.....	487
aaa. İlan.....	487
bbb. Akıl Hastalığı ve Akıl Zayıflığı Hâlinde Usul.....	487
ccc. Savurganlık, Alkol veya Uyuşturucu Madde Bağımlılığı, Kötü Yaşama Tarzı, Kötü Yönetim Hâlinde Usul	487
ddd. İstek Üzerine Kısıtlanmada Usul.....	488
2. Vasilik Görevinin Sona Ermesi	488
a. Genel Olarak	488
b. Vasilik Görevinin Kendiliğinden Sona Ermesi	488
aa. Vasinin Ölümü	488
bb. Ehliyetsiz Hâle Gelme	488
cc. Kasıtlı İşlenmiş Suçtan Hapse Mahkumiyet	488
dd. Vesayet'in Kendiliğinden Sona Ermesi	489
ee. Vasinin Görev Süresinin Dolması	489
c. Vasinin Görevinin Kendiliğinden Sona Ermediği Hâller	489
aa. Vasilik Engellerinin Varlığı	489
bb. Vasilikten Kaçınma Sebebinin Varlığı	489
d. Göreve Devam Zorunluluğu	490
3. Vasinin Görevden Alınması	490
a. Genel Olarak	490
b. Görevden Alınma Sebepleri	490
aa. Vasinin Görevini Ağır Surette Savsaklaması	490
bb. Vasinin Yetkilerini Kötüye Kullanması.....	490
cc. Vasinin Güven Sarsıcı Davranışları	491
dd. Vasinin Ödeme Güçlüğü	491
ee. Vasiye İlişkin Diğer Yetersizlik Hâlleri	491
c. Görevden Almayla Görevli Mahkeme	491
d. Görevden Alma Usulü.....	491
e. Yargılama Sırasındaki Geçici Önlemler.....	492

f. Vesayet Makamının Vereceği Karar	492
aa. Görevden Alma Kararı	492
bb. Uyarı Kararı	492
4. Vesayetin Sona Ermesinin Sonuçları	492
a. Kesin Hesap ve Son Raporun Verilmesi	492
b. Malvarlığının Teslimi	493
c. Vasinin Görevine Son Verilmesi	493
§ 26. KORUMA AMAÇLI ÖZGÜRLÜK KISITLAMASI	493
I. GİRİŞ	493
II. KAÖK'nin MK'DAKİ SİSTEMATİK DÜZENİ	494
III. KAÖK'NÜN AMACI	494
IV. ÖZGÜRLÜĞÜ KISITLANACAK KİŞİ	494
V. KAÖK'NİN ŞARTLARI	495
1. Özel Koruma İhtiyacı	495
2. Zayıflık Durumu	495
3. Toplum için Tehlike Oluşturma	496
4. Orantılılık	496
5. Zayıflık Durumunun Sürekliliği	497
6. KAÖK Hükümlerinin Kişiyeye Yönelik İradesi Dışı (Cebri) Tedavi Uygulamaları İçin Yasal Bir Dayanak Oluşturup Oluşturmayacağı Sorunu	497
VI. KAÖK'NİN HUKUKSAL SONUCU VE KURUM KAVRAMI	497
VII. KAÖK İÇİN YETKİLİ MAHKEME	498
VIII. BİLDİRİM YÜKÜMÜ	498
IX. VESAYET MAKAMI KARARINA İTİRAZ	499
X. DENETİM MAKAMININ KARARINA KARŞI KANUN YOLUNA BAŞVURU	501
XI. KAÖK YARGILAMASINDA UYGULANACAK YARGILAMA HUKUKU KURALLARI	501
XII. YARGILAMA USULÜ	504
§ 27. KAYYIMLIK ve YASAL DANIŞMANLIK	505
I. GENEL OLARAK	505
II. KAYYIMLIK	506
1. Yasal Düzenleme	506
2. Yetkili Mahkeme	506
3. Kayyımlığın Türleri	506
a. Temsil Kayyımlığı	506
aa. Genel Olarak	506
bb. Temsil Kayyımı Atanması Gerektiren Hâller	507
aaa. Ergin Kişiyeye Temsilci Tayini	507
bbb. Yasal Temsilciyle Menfaat Çatışması	508
ccc. Yasal Temsilcinin Görevini Yerine Getirmesine Bir Engelin Varlığı	509
ddd. Diğer Hâller	509
b. Yönetim Kayyımlığı	509
aa. Genel Olarak	509
bb. Yönetim Kayyımı Atanma Sebepleri	510
aaa. Belirli Bir Yerde Bulunmama	510
bbb. Yetersizlik	510
ccc. Mirasçılık Haklarında Belirsizlik ve Ceninin Menfaati	511
ddd. Tüzel Kişilerin Organlarından Yoksunluğu	512
eee. Yönetimden Yoksun Kamusal Yardımlar	512

fff. Diğer Hâller	513
c. İradi Kayyımılık	513
4. Kayyımlığın Yürütümü	514
a. Kayyım Tayininin Kendisine Kayyım Tayin Edilen Kişinin Fiil Ehliyetine Etkisi	514
b. Kayyımın Görev Süresi	514
c. Kayyımın Ücret Hakkı	514
d. Vesayet Makamının Talimatlara Uyuma Yükümü	515
e. Malvarlığının Yönetimi	515
5. Kayyımlığın Sona Ermesi	515
a. Temsil Kayyımlığının Sona Ermesi	515
b. Yönetim Kayyımlığının Sona Ermesi	516
c. İsteğe Bağlı Kayyımlığın Sona Ermesi	516
d. Diğer Sebepler	516
e. Sona Erme Usulü	516
f. Görevli Mahkeme	517
III. YASAL DANIŞMANLIK	517
1. Yasal Düzenleme	517
2. Yasal Danışmanlığın Türleri	517
a. Katılım Danışmanlığı-Yönetim Danışmanlığı Ayırımı	517
b. Yasal Danışman Atanmasının Hukuksal Sonuçları	518
aa. Genel Olarak	518
bb. Katılım Danışmanlığı İçin	518
cc. Yönetim Danışmanlığı İçin	519
dd. Karma Danışmanlık İçin	519
3. Yasal Danışmanlığın Sona Ermesi	519
§ 28. VESAYET ORGANLARININ SORUMLULUĞU	520
I. YASAL DÜZENLEME	520
II. SORUMLULUĞUN ŞARTLARI	520
1. Vasinin (Kayyımın, Yasal Danışmanın) ve Devletin Sorumluluğu İçin Ortak Şartlar	520
a. Hukuka Aykırılık	520
b. Uygun İlliyet Bağı	520
c. Zarar	520
2. Vasinin ve Devletin Sorumluluğu İçin Ortak Olmayan Şart: Kusur	521
III. SORUMLULUĞUN SIRASI	521
IV. SORUMLULUK DAVASI	522
1. Davacı	522
2. Davalı	522
3. Yetkili ve Görevli Mahkeme	523
4. Dava Zamanaşımı	523
a. Olağan Zamanaşımı Süresi	523
b. Olağanüstü Zamanaşımı Süresi	523
5. Vesayet Altındaki Kişinin Alacaklarının İmtiyazı	524
KAYNAKÇA	525

KISALTMALAR

Abs	: Absatz
AİHS	: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi
AileMK	: Aile Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yargılama Usullerine Dair Kanun
AKKKŞÖDK	: Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun
AMKD	: Anayasa Mahkemesi Kararları Dergisi
Any. M.	: Anayasa Mahkemesi
Art.	: Artikel
Aufl.	: Auflage
AY:	: Anayasa
Ayr.ol.	: Ayrıntılı olarak
b.	: bend
B.	: bası
BGB	: Bürgerliches Gesetzbuch (Alman Medeni Kanunu)
BGE	: Entscheidungen des schweizerischen Bundesgerichts, amtlich Sammlung
BK	: Borçlar Kanunu
bkz.	: bakınız
c	: cümle
C	: cilt
dn.	: dipnot
E.	: esas
eBK	: eski Borçlar Kanunu
EM	: Edinilmiş Mal
EMRK	: Europäische Menschenrechtskonvention
eMK	: Eski Medeni Kanun
Evl. Y.	: Evlendirme Yönetmeliği
f	: fıkra
HD	: Hukuk Dairesi
HUMK	: Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu
HD	: Hukuk Dergisi
HGK	: Hukuk Genel Kurulu
HMK	: Hukuk Muhakemeleri Kanunu
Hrsg.	: Herausgeber
İBK	: İsviçre Borçlar Kanunu
İİK	: İcra ve İflâs Kanunu

XXXVI

İKİD	: İlmi ve Kazai İçtihatlar Dergisi
İMİK	: İsviçre Medeni Kanunu
İÜHFİM	: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası
K.	: karar
KAÖK	: Koruma Amaçlı Özgürlüğün Kısıtlanması
KM	: Kişisel Mal
krş./karş.	: karşılaştırınız
m	: madde
MK	: Medeni Kanun
MÖHUK	: Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun
N	: Nummer (kenar numarası), Numara
NHK	: Nüfus Hizmetleri Kanunu
örn.	: örneğin
OR	: Obligationenrecht (İsviçre Borçlar Kanunu)
RG.	: Resmi Gazete
S	: sayı
s	: sayfa
SchKG	: Bundesgesetz über Schuldbetreibung und Konkurs (İsviçre İcra ve İflas Kanunu)
SJZ	: Schweizerische Juristenzeitung
SPR	: Schweizerisches Privatrecht
TBK	: Türk Borçlar Kanunu
TCK	: Türk Ceza Kanunu
TMK	: Türk Medenî Kanunu
TST	: Tapu Sicili Tüzüğü
TVK	: Türk Vatandaşlığı Kanunu
UN-KRK	: United Nations Kinderrechtskonvention (Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Konvansiyonu)
vd.	: ve devamı
Vor./Vorbem	: Vorbemerkungen
vs.	: ve saire
Y	: Yıl
Y./Yarg.	: Yargıtay
Yasa	: Yasa Hukuk Dergisi
YD	: Yargıtay Dergisi
YKD	: Yargıtay Kararları Dergisi
YHGK	: Yargıtay Hukuk Genel Kurulu
ZGB	: Schweizerisches Zivilgesetzbuch
ZPO	: Zivilprozeßordnung
ZSR	: Zeitschrift für Schweizerisches Recht
ZVW	: Zeitschrift für Vormundschaftswesen